

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De sodalitatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

mosynam conferatur; ea neque tota, nec verò pars cuiquam eiusdem conuentus Sacerdoti, neque vniuerso etiam illorum conuentui, nec ab illo sibi ipsi, nè paupertatis quidem causa, vel vlla egestatis specie distribuat, nisi huic rei facultate ab Episcopo, eaque scriptis data.

64 Quæ legati nomine relicta sunt, certo pio vsui, ea nè necessitatis quidem causa, nec verò hæredum eius, qui reliquerit, consensu, ad alterius rei, quæ æquè item pia sit, vsum conuertantur: nisi Episcopus, re tota primùm cognita, illius commutationis potestatem fecerit, quæ iuris permittit ab eo fieri possit.

65 Prohibeat Episcopus, nè bona, census, prouentus, aliaque eius generis, quæ ad Ecclesiarum fabricas quauis ratione pertinent, ab earum præfectis, aut ministris ad alios vsus auertantur, quàm institutum est, aut certè debent: Idem præterea, ex Tridentini Concilij præscripto, fabricarum redditus in vsus Ecclesiæ necessarios, atque vtilis, vt expedire magis visum fuerit, erogari curet.

2. Tit. 3. dec. 18.

Seff. 22. c. 9. de refor.

66 Episcopi omnem curam, & operam suam conferant ad erigenda, & instituenda ex auctoritate Summi Pontificis loca pia, quæ Montes pietatis appellantur, in singulis Ciuitatibus, & insignioribus oppidis; vnde mutuas pecunias pauperes possint accipere. Eaque, & quæ iam constituta sunt, studiosè, & fideliter administranda curent.

1. De Piorū loc. admin.

67 Principes autem, & Magistratus obsecramus, in ea re Episcoporum studium, & diligentiam omni ope adiuuent.

68 Nec in eis quidquam præter sortem, nisi pro ministris, & alijs necessarijs sumptibus; idq; ex Summi Pontificis auctoritate, accipiatur.

Quæcumque huic titulo defuerint, aliqua tamen ratione pertinere poterunt, videantur in tit. Quæ pertinent ad honorem, &c.

Quæ ad Sodalitates pertinent.

S V M M A R I V M.

- 1 Sodalitates disciplinatorum instituendæ; institutæque Indulgentiarum à Gregorio XIII. concessarum promulgatione adiuuandæ.
 - 2 Dies certus præscribendus, quo sodales confessi communionem sumant.
 - 3 Institutio sodalitarum Apostolica, vel ordinaria auctoritate faciendæ.
 - 4 Sodalitates ab Episcopo visitandæ: quidq; in ea visitatione agendum.
 - 5 Sodales ad publicas processiones accedant.
- In priuatis processionibus Sacerdotem præeuntem adhibeant. 16.*
Quas tamen noctu non obeant absque licentia: eoque in casu mulieres non intersint. 26.

Iidem.

- 6 *Iidem utantur regula Metropolitanæ iussu edenda.*
- 7 *Contumaces, ut puniendi.*
Nè nutuo non dent pecuniam, si suum id non tolerat institutum. De
Vsur. nu. 14
- 8 *Neque Indulgentias publicent. De Indulgentijs, nu. 8.*
- 8 *Neque sibi inuicem thurificationem benedictionemue adhibeant.*
- 9 *Confratrie, qui non adscribendi: & qui adscripti, eijciendi.*
- 10 *Amictus à quo ipsis Confratribus dandus.*
- 11 *Vbi is aseruandus: & cui dimittendus.*
- 12 *Confratres de quibus non colloquantur.*
- 13 *Quæ legere prohibentur.*
- 14 *Vesperts in Ecclesia non absolutis, in suis Oratorijs officia non recitent.*
- 15 *Neque dum Christianæ Doctrinæ institutio exercetur.*
- 17 *Confratribus arma ad oratorium deferre prohibetur, & quibus conceditur.*
- 18 *Confratriarum in Oratorijs, quæ cadauera sepelire non liceat.*
- 19 *Confratribus eleemosynam querere absque licentia interdicitur.*
- 20 *Officiales, Parocho assistente creandi: & quid iurent, quæque presentent.*
Quanto tempore eo in officio perseuerent. De Piorum locorum ad-
ministr. nu. 13.
- Quando, & cui rationem reddant. Ibid. nu. 13. 14. 15.*
- A quo, rationibus redditis, liberationem obtineant. Ibid. nu. 16.*
- Bonorum omnium, quæ possident Inuentarium faciant. Ibid. nu. 1.*
- Eiusdemque Inuentarij quot exempla conficiant, & ubi custodiant.*
Ibid. nu. 2.
- Bona ipsa non alienent; & si alienata, recuperent. Ibidem, nume. 20.*
21. & 23.
- Nullo modo ipsi conducant. Quæ pert. ad bonorum, &c. nu. 26.*
- Quibus, & quomodo locent. De piorum locorum adm. nu. 23. 24. 25.*
- Vbi ex ipsorum bonorum oneribus ad eleemosynarum distributionem teneantur, quibus, & quorum consilio illas distribuant; & in quos alios vsus non conuertant; quæque alia eius distributionis causa fuerint, & caueant. Ibid. à nu. 46. ad 52.*
- Legata, in certum librum referant: Eorundemque legatorum debitorum in tabellam redigant. Ibid. 62.*
- Quæ legata in alium, quàm designatum vsus non conuertant. Ibidem. 63. 64.*
- Sodalitas fraternæ correctionis instituenda, certis illi præscriptis regulis.*

Sodalitas nominis Dei instituenda. De blasphemia nu. 9.
Sodalitates Doctrinae Christianae, ubi erigendae. De fid. init. à Pavo-
cho trad. nu. 2. 4. 6.

- 22 Sodalitates Virginum sanctae Ursulae, & Viduarum sanctae Annae,
erigendae.
23 Sodalitas pacis, ad inimicitias tollendas, constituenda.
24 Confratrie unicuique Sacerdos ab Episcopo constituendus, & de eius
vita, & officio.
25 Confratria locum digniorem, quae obtinere debent.
27 Decreta Provincialia ad Sodalitates, Confratriasue pertinentia, per
Episcopum executioni demandanda.
Confratres laici, mortuo officium sepulturae non praesent.

Vò maior in dies ad Christianae pietatis studium
progressus sit fidelium; id curet Episcopus, ut
cum disciplinatorum, poenitentiumque sodali-
tates, aliasque eiusmodi frequentes instituat;
tùm institutas omni Pastoralis studio adiuuet, &
ad conseruandas illas disciplinae, ac poenitentiae
rationes, & ad alias excitandas spiritualium vir-

3. Quaedam
quae ad sode-
lit. pert.

tutum progressionem. Id quò facilius fiat, ardentiorique studio, quot-
annis aliquando, prout è re esse viderit, litteras promulgari iubeat, qui-
bus Sanctissimus D. N. Gregorius XII I. preclarum spiritualis Indul-
gentiae donum liberaliter in Domino illis concessit, qui ijs sodalitati-
bus adscripti, sibi flagella, disciplinamque certis statutis diebus adhi-
buerint.

2 Praescribat item diem certum, quo in singulos annos illarum sode-
litarum homines, qui in Vrbe sunt, vno loco omnes; qui in Diœcesi,
omnes item suo quique in oppido, locove in vnum conuenientes; pri-
mùm contriti, & confessi sacram Eucharistiam sumant; tùm solem-
nem processionem agant, perpetua, grataque memoria prosequentes
concessi sibi spiritualis doni gratiam.

3 Nevlle cuiusvis nominis piæ Confratrie instituantur, erigantur-
ve, neve erectæ, aut institutæ Collegij sibi habitum sumant, sine Sedis
Apostolicae, vel Episcopi auctoritate, & facultate literis explicata.

4. Quae ad
pia loca pert.

4 Sodalitates quascumque seu Confratrias, quæ Disciplinatorum
nomine vocantur, Episcopus, ut Tridentino Concilio iustum est, visi-
tet: librosque vel Constitutionum, vel Meditationum, orationumue, si
qui in eisdem extant, studiosè recognoscat, nè quid falsum, commen-
tiumve, aut apocryphum in illis sit; & si quæ inuenerit, quæ emenda-
tionem desiderent, illa vel omninò tollere, vel emendare curet.

Sess. 22. c. 8.
2. Tit. 3. dec.
22.

Efficat

5 Efficiat præterea vt Confratres, etiam nominatim non vocati, sed fratras, & solemnes Processiones accedant, easque rectè, atque ordine obeant; vtque non mercede conducti, sed pietatis gratia flagella sibi adhibeant.

6 Easdem item Confratrias in eam pristinam Disciplinatum regulam redigere curent, quæ iussu nostro recognita, & emendata, & huius temporis rationi accommodata, ad communem earum sodalitatatum vsum edetur.

7 Si quæ verò hoc decreto præcepta illi vel contempserint, vel neglexerint; aliaque non obierint, quæ ad eorum sodalitatatis officium pertinent, pro rei grauitate seuerius ab Episcopo corripiantur, sin autem emendari nulla alia ratione poterunt, eorum sodalitates extinguantur eiusdem Episcopi iudicio.

4. Quæ pert.
ad sacr. Ord.

8 Ne verò laici, neue Disciplinatum Confratres, alteriusue cuiusvis Confratriæ homines, ne moniales item, vt Canone vetitum est, benedictionem, thurificationemve, sibi mutuo, neque verò alijs, impartiantur.

5. Quæ ad
Scholas Con-
frat. & ad lo-
ca pia pert.

9 Ne cuiusvis Confratriæ, Scholæ præfectus, in scholæ suæ numero quemquam Doctrinæ Christianæ rudem, atque ignarum ascribi permittat, cuiuscumque ætatis, aut conditionis ille sit. Id verò curæ sit Sacerdoti proprio illius scholæ, vel Parocho, in cuius finibus est.

Nè facinorosi homines, neue turpis vitæ, aut infamiae labe notati, in Disciplinatum, alteriusve generis Confratris ascribantur. Si qui verò iam ascripti sunt, si moniti, honestæ vitæ rationibus se non conformariant, à Confratrum numero, Episcopali auctoritate, & cura amoucantur.

10 Nè à Disciplinatum, Confratrumve alterius generis præfecto cuiquam, qui in Confratria ascribendus sit, amictum, quod insigne Confratriæ est, dari liceat, nisi præfente Parocho, aliove Sacerdote, qui amictum illum stans precibus benedicat.

11 Quem amictum Confratres nè vquam domi, aliove loco; sed in schola asseruent, Qui verò è Confratria aut abibunt, aut eijcientur, illum Confratriæ ipsi dimittant, præfectoq; sine vlla exceptione tradat.

12 Laici Confratres cuiuscumque Confratriæ de fidei dogmatibus nè disceptationes, colloquia, sermonesve habeant. Videat præterea Episcopus diligenter, vt in Oratorijs suis colloquutiones de ijs tantum rebus instituant, quarum tractatio, & colloquutio, laicalis ordinis hominibus conueniat.

13 Ne quicquam, quod vulgari sermone conscriptum sit, in vlla cuiusvis generis Confratria, Scholæ legi, recitariue liceat; nisi primum ab Episcopo, vel ab eo, cui ille mandarit, recognitum sit, &

subscri-

subscriptione comprobatum.

14 Quotempore in Basilica Cathedrali, Ecclesiae Parochiali officium vesperarum celebratur, tunc, nè in vllis Confratris, Scholæve Oratorijs Civitatis, aut loci illius ab eisdem Confratribus recitari liceat officia; sed vel antè, vel post, recitentur; ità tamen, vt non solum eiusmodi officiorum occasione non diuertantur illi à diuinis officijs publicis: sed nec etiam à scholis Doctrinæ Christianæ, in quibus eiusmodi Confratres viles adiutores, & operarij esse solent.

16 Disciplinati, Confratresve cuiuscumque Scholæ, cum processiones, supplicationesve Collegiatim ipsi agunt, Capellanum, Sacerdotemve alium adhibeant: cuius sit, eam religiosam actionem dirigere; nisi cum aliquando sine Sacerdote processionis, supplicationisue agendæ facultatem à Parocho, aut ab Episcopo impetrarint.

17 Nè Confratri cuiquam ad Confratriæ Ecclesiam, Oratoriumve arma vllius generis ferre liceat; nisi pro dignitatis suæ, aut officij, quod gerit, ratione, hoc alicui conueniens sit.

Nemini autem vnuquam, cum Confratriæ amictu indutus est, id liceat.

18 Ne in Confratriarum, Scholarumve Oratorijs, Ecclesijsue cadauera, etiam sodalium sepeliri liceat; nisi id licere ex certis priuilegij tabulis, aut probatæ consuetudinis immemorabili vsu constet Episcopo. Vbi verò Confratribus ius sepulturæ tantum concessum est, alij nemini, neque electionis etiam iure ibi sepeliri liceat, sed nè Confratribus quidem ipsis, nisi per sex menses ante obitum in sodalitate adscriptus sit.

19 Ne cuiquam Confratriæ vsquam eleemosynam queritare liceat; nisi facultate, quæ litteris exarata sit, ab Episcopo impetrata.

20 Nè in vllis disciplinatorum, aliarumve Scholarum Confratria, Officiales, Ministrosve creati, aut eligi liceat; nisi vel Parocho, vel alio Sacerdote ab Episcopo constituto, præsentè; si modo aliud Episcopo non videatur.

21 Multa mala existunt ex prætermissis, & valde his temporibus neglecto, fraternæ correctionis officio, debito ac necessario. Quamobrem curent Episcopi, in sua quisque non solum vrbe; sed in Diocesi etiam, aliquam hominum, qui moribus, viteque innocentia grauiores sint, Sodalitatem constituere, quæ in hoc fraternæ correctionis officium Christiana charitate incumbat: aut hoc ipsum officij munus alteri sodalitati adscribi studeant, quæ id rectè præstare possit.

Cui sodalitati certas fraternè corrigendi regulas præscribant, studio, & opera probatorum Theologorum.

22 Sodalitates illæ duæ, vna virginum, sanctæ Virsulæ, altera viduarum,

3. Quædam, quæ ad sodalitatem pertinet.

4. Quæ ad loca pia pertinet.

rum sanctæ Annæ nomine in aliquot Prouinciæ huius urbibus p̄sentitate, ac Religiosis spiritualis disciplinæ regulis conformate, v̄terimos, adiutrice Dei gratia, fructus, & populis, & familijs attulerunt, non modo ad retinendum, sed ad excitandum vehementius in f̄mineo sexu innocentis vitæ omnis Christianæ pietatis, & charitatis studium.

Quare unusquisque Episcopus tūm in vrbe, tūm in oppidis Diocesis suæ insignibus, sodalitatē utramque ut opportunum uiderit, quā diligentissimè erigi, instituiuē curet.

23 Vt odij, dissidijs, atque inimicitijs occurratur, rursusque paci, cuius fideles in primis amantissimi esse debent, tot sanctissimis vinculis inter se iuncti, consulatur, id præter cetera Episcopi paternæ sollicitudine curent, in sua quique vrbe, & Diocesi, aliquam honniam, qui morum grauitatem, spectata integritate, & auctoritate præstantiores Confratriam, ut in huius Prouinciæ nonnullis urbibus instituta iā est, instituere: cuius officium sit, discordiæ flammam restinguere, dissidia amouere, concordiam inire; pacemque inter omnes reconciliare; aut hoc ipsum componendę inter dissidentes paci officium alteri Confratrię adiungant, quę rectè, aptèque id ipsum præstare queat.

6. Quę ad
Confr. pert.

24 Vnicuique Confratrię Episcopus Sacerdotem constitui studeat, vitæ spiritualis usu peritum, benèque in sanctis exercitationibus uersatum, qui salutaribus consilijs monitis, documentis, alijsque officijs Confratres in omnem agendi partem, tamquā patet, & Dux spiritualis conformet.

Conc. Trid.
Sess. 25. c. 13.
de reg. & mo.

25 Vt multarum controuersiarum, dissensionumque, quę in plerisque Confratrijs, ex eo quod priorem locum appetunt multis Prouincię locis magna cum populi offensione oriuntur, occasio tollatur: Nos decernimus eas Confratrias, earum Confratres, Scholaresuē, qui in posterum, locum in publicis processionibus, sumpto de Episcopi aut sanctę Sedis Apostolicę facultate habitu, sibi dari petierint, atque obtinuerint, debere locum digniorem alijs Confratribus cedere, qui habita antiquiores consueuerunt illas supplicationes antea obire, etiam si ipsę tempore antiquiores sint, maioribusque priuilegijs communitę. Id uerò ita decretum in omni Confratria seruetur; nisi, cum ob causam Episcopo aliter uidebitur.

26 Quę ad sanctę pietatis institutum, atque usum salutariter instituta sunt, Pastoralis cura est, cauere, ne deprauatis moribus corrumpantur. Quoniam agitur in processionibus, quę à nonnullis Confratrijs, societatusuē noctu fiunt, religiosè quidem illis primū institutis, offensio aliqua inesse potest: idcirco ne illas in posterum noctu agi liceat, nisi & Episcopi concessu, & regulis certis ab eo præscriptis.

scriptis. Mulieres autem processiones nocturnas obire interdictum omninò sit.

27. Quæcumque & in hoc quinto Concilio, & in alijs superioribus de disciplinatorum scholis, alijsuè Confratrijs, etiam laicalibus constituta, aut præscripta sunt, ea Episcopus ab illis inuiolatè, integrèque seruari mandet: etiam si in Ecclesijs regularium illè Scholæ, Confraternitatesuè erectæ sint, exerceantur; ità ut si quid contrà ab eisdem vsquam factum erit, id pro culpe modo ab Episcopo grauiter puniatur arbitrato suo.

5. Quæ ad Scholas, &c.

FINIS QVINTI LIBRI.

